

Rafał Nawrocki

Rachunkowość fundacji i stowarzyszeń

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2016

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1.	
Rachunkowość a specyfika działań organizacji pozarządowych	11
1.1. Istota rachunkowości organizacji pozarządowych.	11
1.2. Funkcje i zakres rachunkowości	13
1.2.1. Funkcja informacyjna	13
1.2.2. Funkcja kontrolna	16
1.2.3. Funkcja zarządcza (decyzyjna)	17
1.2.4. Zakres rachunkowości	19
1.3. Zasady rachunkowości	21
1.3.1. Zasada memoriałowa	21
1.3.2. Zasada współmierności	22
1.3.3. Zasada kontynuacji działania	22
1.3.4. Zasada ostrożnej wyceny	23
1.3.5. Zasada wyższości treści nad formą	23
1.3.6. Zasada ciągłości stosowanych metod	24
1.3.7. Zasada istotności	25
1.3.8. Zasada periodyzacji	25
Rozdział 2.	
Prowadzenie ksiąg rachunkowych w organizacjach pozarządowych	27
2.1. Podstawowe akty prawne – niezbędne i przydatne	27
2.1.1. Najważniejsze zewnętrzne akty prawne.	27
2.2. Statut – najważniejszy dokument wewnętrzny	39
2.3. Polityka rachunkowości	46
2.3.1. Co to jest polityka rachunkowości?	46
2.3.2. Elementy polityki rachunkowości.	48
2.3.3. Wzory polityki rachunkowości	50
Rozdział 3.	
Rachunkowość organizacji pozarządowych w praktyce	79
3.1. Plan kont i obsługa konta księgowego	79
3.1.1. Konto księgowo.	79
3.1.2. Zespoły kont	84
3.1.3. Proponowany zakładowy plan kont dla organizacji pozarządowej, nieprowadzącej działalności gospodarczej	88
3.1.4. Konta bilansowe i wynikowe.	115
3.2. Fundusze własne i majątek trwały organizacji pozarządowej (konta zespołu 0, 1, 8)	118
3.2.1. Fundusz założycielski	119
3.2.2. Bilans otwarcia	124
3.2.3. Środki pieniężne	125
3.2.4. Pozostałe fundusze	131
3.2.5. Środki trwałe	131

3.2.6. Wartości niematerialne i prawne i ich umorzenie.	142
3.2.7. Środki trwałe w budowie.	146
3.2.8. Fundusz z aktualizacji wyceny (803)	146
3.3. Należności i zobowiązania (konta zespołów: 2, 3)	148
3.3.1. Rozrachunki z dostawcami (konto 200)	148
3.3.2. Konta rozrachunkowe: wynagrodzenia, instytucje	151
3.3.3. Rozrachunki z wolontariuszami i członkami stowarzyszenia.	162
3.4. Rachunek wyników i istota klasyfikacji przychodów i kosztów w organizacjach pozarządowych	163
3.4.1. Istota klasyfikacji przychodów i kosztów w organizacjach pozarządowych	165
3.4.2. Wzór rachunku wyników.	166
3.5. Przychody w stowarzyszeniach i fundacjach.	169
3.5.1. Podstawowe informacje	169
3.5.2. Darowizny.	170
3.5.3. Dotacje i subwencje.	171
3.5.4. Zbiórki publiczne.	174
3.5.5. Składki członkowskie.	176
3.5.6. Pozostałe przychody statutowe.	177
3.6. Koszty działalności organizacji pozarządowej	177
3.6.1. Informacje podstawowe	177
3.6.2. Koszty administracyjne.	180
3.6.3. Koszty działań statutowych	190
3.6.4. Koszty wolontariatu	204
3.6.5. Rozliczenie kosztów	205
3.7. Przychody i koszty finansowe, pozostałe przychody i koszty, rozliczenia międzyokresowe	206
3.7.1. Przychody finansowe i koszty finansowe (750, 753)	206
3.7.2. Pozostałe przychody i pozostałe koszty (760, 766)	207
3.7.3. Zyski i straty nadzwyczajne	208
3.7.4. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	208
3.8. Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów organizacji	210
3.8.1. Koszty podatkowe a bilansowe.	210
3.9. Działalność statutowa odpłatna.	213
3.10. Organizacje pożytku publicznego	218
3.10.1. Status organizacji pożytku publicznego	218
3.10.2. Zwolnienia podatkowe przysługujące OPP	219
3.10.3. Otrzymywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.	220
3.10.4. Obowiązki sprawozdawcze OPP	221
3.11. Księgowość ochotniczych straży pożarnych	221
3.11.1. OSP jako stowarzyszenie	221
3.11.2. Statut	222
3.11.3. Plan kont	222
3.11.4. Przychody i koszty OSP	226
3.12. Uproszczona ewidencja przychodów i kosztów w niektórych organizacjach pozarządowych.	229
3.12.1. Warunki prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów	229
3.12.2. Zasady prowadzenia uproszczonej ewidencji	231

3.12.3. Zestawienie przychodów i kosztów	233
3.12.4. Zestawienie przepływów finansowych.	237
3.12.5. Karty przychodów pracownika	242
3.12.6. Wykaz środków trwałych i WNiP	245
3.12.7. Pozostałe obowiązki.	247
Rozdział 4.	
Zamknięcie roku, obowiązki podatkowe.	249
4.1. Inwentaryzacja.	249
4.1.1. Obowiązek inwentaryzacji	249
4.1.2. Metody inwentaryzacji	249
4.2. Zestawienie obrotów i sald	252
4.2.1. Rola zestawienia obrotów i sald	252
4.2.2. Koniec roku obrotowego	255
4.3. Sprawozdanie finansowe i deklaracje podatkowe	256
4.3.1. Rachunek zysków i strat	257
4.3.2. Bilans	259
4.3.3. Informacje uzupełniające do bilansu.	261
4.3.4. Wymagania podatkowe.	262
Rozdział 5.	
Rachunkowość organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą	267
5.1. Działalność gospodarcza stowarzyszeń i fundacji	267
5.1.1. Podjęcie działalności gospodarczej	269
5.2. Polityka rachunkowości.	270
5.3. Zakładowy plan kont	296
5.4. Organizacja pozarządowa jako podatnik VAT	326
5.4.1. Podstawowe informacje	326
5.4.2. Organizacja pozarządowa jako podatnik VAT.	327
5.4.3. Dotacje a podstawa opodatkowania	329
5.4.4. Podatek naliczony	331
5.4.5. Księgowość organizacji będącej podatnikiem VAT	333
5.4.6. Termin zapłaty VAT i deklaracja.	335
5.5. Sprawozdanie finansowe organizacji prowadzącej działalność gospodarczą	336
Rozdział 6.	
Rachunkowość spółdzielni socjalnych	343
6.1. Spółdzielnie socjalne w polskiej ekonomii społecznej.	343
6.2. Podstawowe akty prawne	344
6.3. Polityka rachunkowości.	351
6.4. Zakładowy plan kont spółdzielni socjalnej.	376
6.5. Ogólne zasady prowadzenia zapisów na kontach	395
6.5.1. Fundusze spółdzielni socjalnej.	395
6.5.2. Majątek trwały i obrotowy	397
6.5.3. Rozrachunki	398
6.5.4. Przychody spółdzielni socjalnej	400
6.5.5. Rachunek kosztów spółdzielni socjalnej.	404
6.5.6. Wynik finansowy, sprawozdawczość podatkowa i finansowa	406